

Izvješće o proizvodnoj sposobnosti

Izvješće o proizvodnoj sposobnosti tvornice betona "Berica" d.o.o. "Gradis" Ljubljana TIP SB 750-28/87 naručitelja "Berica" d.o.o. - Nerežišća i izvršitelja IGH d.d. Zagreb, Poslovni centar Split.

1.0 OPĆENITO

Prema Pravilniku u tehničkim normativima za beton i armirani beton (PBAB, U.D. 11/87) i prema HRN U.M1.050. Obavezno je izvršiti ispitivanje proizvodne sposobnosti tvornice betona - SPLIT.

Tvornica betona je montirana na lokaciji u Nerežišću rujna 2001. godine, a u vlasnosti d.o.o. Na osnovi Narudžbenice br. 307/03 i Ugovora stručno tehničkoj suradnji na kontroli proizvodnje betona, IGH d.d. Zagreb, PC Split je pristupio osnovnom ispitivanju funkcionalne proizvodne sposobnosti za proizvodnju betona kategorije B-II.

2.0 ISPITIVANJE PROIZVODNE SPOSOBNOSTI

Kontrola proizvodne sposobnosti izvršena je prema točki 4. HRN U.M1.050 a odnosi se na kontrolu rada uređaja, kontrolu stanja opreme i uređaja, kontrolu mehanizama za miješanje i određivanje teorijskog kapaciteta tvornice betona.

Kontrola homogenosti mješanja provedena je prema American National Standard - ASTM C - 94 - 96, APPENDIX AL.

Tvornica betona TIP SB 750-28/87 kapaciteta bubnja 0,75m³, sa četiri boksa za frakcije agregata i dva silosa za cement kapaciteta 150 i 120 tona (silos 150 nije u funkciji).

Mješalica je projektirana za prisilno protusmjerno mješanje. Sistem mješanja je takav da se tri lopatice za miješanje okreću u suprotnom smjeru vrtnje bubnja, a dvije fiksne lopatice sa strane i jedna lopatica za struganje usmjeravaju materijal u posudi. Smjesa se miješa i promješava stalno i snažno sve dok ne dobije određenu homogenost.

Upravljanje tvornicom betona može se vršiti ručno i automatski iz odvojene prostorije. Doziranje komponenata se vrši preko vaga:

- za agregat marke LIEBELA BR. 84-27004 do 2000 kg (d=5 kg)
- za cement marke LIEBELA BR. 84-27005 do 500 kg (d=2 kg)
- za cement marke LIEBELA BR. 84-27003 do 200 lit (d=0,5 l)

Za izradu betona koristi se cement PC 30z 45S proizvođača Solin, drobljeni separirani agregat sa kamenoloma i separacije <ŽUPA> vlasnosti d.o.o. Nerežišće i voda iz gradskog vodovoda.

Doziranje vode, cementa i agregata provodi se vaganjem vode, cementa i svake frakcije agregata. Masa cementa i vode očitava se tijekom rada direktno s glave vage, a masa agregata s daljinskog indikatora.

Dozator za aditiv nije instaliran, a po potrebi se doziranje vrši ručno.

2.1 Kontrola rada uređaja

Instalirana tvornica betona nema uređaja za prikaz zalihe cementa u silosima, već se one prate bilješkama u knjige.

Uređaj za izbor vrsta programa, odnosno receptura, je ispravan, te se upravljanje tvornicom betona vrši automatikom

2.2 Kontrola stanja opreme i uređaja

Agregat je smješten u 4 boksa. Boksovi su uredni, a frakcije čiste.

Dva silosa za cement kapaciteta 150 i 120 tona, su ispravni, ali je u funkciji samo silos od 120 tona. Transportni uređaj za cement i agregat su ispravni. Uređaji za mjerenje mase nakon punjenja i pražnjenja ostaju čisti.

Bubanj mješalice je kapaciteta 0,75 m³, a homogenizacija betona se odvija prisilno. Mehanizam za miješanje je ispravan, ali su djelomični znakovi pohabanosti što ne uzrokuju smetnje u struganju sitnog materijala.

2.3 Kontrola mjernih uređaja

Kontrolom mjerne ispravnosti vaga za agregat, vodu i cement, utvrđeno je da se odvaga vrši u skladu sa dozvoljenim odstupanjima prema HRN U.M1.050. Mjerni instrumenti su ispitani od ovlaštene institucije (servis vaga Renko - Bilokapić) i za njih postoji uvjerenje o ispravnosti.

Vlagomjer za agregat nije ugrađen u postrojenje.

2.4 Kontrola mehanizma za miješanje

Raspored lopatica za miješanje betona odgovaraju zahtjevima koje je odredio proizvođač mješalice, ali su iste djelomično istrošene. Istrošenost istih ne uzrokuje loše miješanje betona.

2.5 Kontrola homogenosti mješanja

Kontrola homogenosti mješanja je vršena prema AMERICAN STANDARD - ASTM C - 94 - 96, APPENDIX AL: .

Ispitivanje je izvršeno na betonu MB 20. Uzroci su uzeti nakon pražnjenja mješalice u transportno sredstvo. Prilikom uzorkovanja ispitana je konzistencija mjerenja slijeganjem (Slump) i količina pora svakog uzetog uzorka. Uzet je po jedan uzorak za prosijavanje ukupnog agregata ispitivanjem na situ 4 mm, te su ugrađena po tri betonska uzorka u kalupe dimenzije 15x15x15 cm.

Obradom rezultata ispitivanja uzetih uzorka dobiveni su pokazatelji svojstava svježeg i očvrstnalog betona:

- masa m³ gotovog betona bez zraka (kg/m³)
- sadržaj pora (%)
- konzistencija mjerena slijeganjem (Slump u cm)
- sadržaj agregata prosijavanjem betona na situ 4 mm (%)
- jedinična masa morta bez zraka (kg/m³)
- prosječna tlačna čvrstoća kod starosti betona od 7 dana (Mpa)

Prema ASTM propisima, ispitani beton pokazuje zadovoljavajuću ujednačenost mješanja kada je ispunjeno 5 od zadanih 6 uvjeta.

Postignuti rezultati ispitivanja, te osjena pojedinih svojstava i njihova ujednačenost prikazani su u tablicama u prilogu ovog Izvješća, gdje možemo vidjeti da su zadovoljeni postavljeni kriteriji.

2.6 Teorijski kapacitet tvornice betona

Prilikom kontrole homogenosti betonske mješavine, pri stavljanju tvornice betona u pogon, utvrđena vremena u jednom ciklusu izrade mješavine, su u skladu s uputama proizvođača, i to kako slijedi:

- vrijeme punjenja komponenata - 50 sec
- vrijeme miješanja - 40 sec
- vrijeme pražnjenja - 20 sec

Ukupni ciklus jedne mješavine - 110 sec

U kontinuiranoj proizvodnji, dakle nakon početnog ciklusa stavljanja tvornice betona u rad, ukupni ciklus jedne mješavine traje 110 sekundi, pa kapacitet mješalice, kao količina gotovog svježeg betona proizvedenog u vremenskoj jedinici od jednog sata (m³/h) iznosi:

$$Q = \frac{3600}{110} \times 0,75 \approx 24,5 \text{ (m}^3\text{/h)}$$

3.0 ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE O PROIZVODNOJ SPOSOBNOSTI TVORNICE BETONA

Na osnovu provedenih kontrola iz Pravilnika o tehničkim normativima za beton i armirani beton, a prema kriterijima iz HRN U.M1.050 i ASTM C-94-96 zaključuje se slijedeće:

- Stanje opreme i uređaja je zadovoljavajuće.
- Svi ugrađeni mjerni uređaji su ispravni i ovjereni
- Analizom betona utvrđeno je da se proizvodi homogena betonska mješavina.

Na osnovu gore iznesenog zaključka zaključuje se da je tvornica betona proizvođača - LJUBLJANA TIP SB 750-28/87 u Nerežišću, u vlasnosti d.o.o. -Nerežišće, ima funkcionalnu proizvodnu sposobnost za proizvodnju betona kategorije B-II.

Obveza vlasnika tvornice betona je provođenje kontrolnih ispitivanja opreme i uređaja prema standardu U.M1.050 točka 4.1, 4.2 i 4.3 i to:

- svakih 12 mjeseci redovnog rada tvornice, ali nakon izvršenog osnovnog ispitivanja,
- poslije svakog premještanja tvornice betona na drugu lokaciju,
- poslije remonta tvornice betona pri kojem nisu bile izvršene izmjene na funkcionalnoj opremi.

Ukoliko se ne mijenja režim rada tvornice betona, ovo Izvješće vrijedi do srpnja 2004. godine.